

Adókönyvitések.

Darányi Kálmán miniszterelnök kormánya hivatalbalépése óta minden alkalmat felhasznál arra, hogy a magyar föld lakosságának helyzetén könnyítsen és érthetően természetesen ott igyekszik a terheknek egy részét levenni a vállakról, ahol kevés a kereset, nagy a család, a legelemibb életfeltételek megszerzése is nehézségekbe ütközik. S akik számára nagy feladat a mindennapi megélhetés gondjaival való küzdelem, azokkal szemben a kormány és a társadalom fokozottan érzi a segítségnyújtás kötelességét munkához és ezzel keresethez juttatással, élelem és ruhasegéllyel, a mindannyiunkat kötelező közteherviselés megkönnyítésével. Hiszen ez egyszerűen emberbaráti kötelesség is, de ezen túlmenően is kötelez minden segítségre képes hatóságot és egyént a vér szava, amely azt követeli, hogy a jobb helyzetben, jobb módon lévő magyar a szegény, sőt esetleg nyomorban élő magyar testvérét emelje fel, még bizonyos foku lemondás árán is juttassa olyan életszínvonalra, amely nem csupán napról-napra való tengődés, hanem rendes emberi élet.

A magyar jobbmodu társadalom, bár a még mindig nehéz gazdasági viszonyok miatt maga is súlyos terheket visel, erejéhez képest kiveszi részét a segítségnyújtásból, a kormány pedig még a társadalmi adakozásnál is fokozottabb mértékben kihasznál minden lehetőséget, hogy az igazi szocializmus, az igazi testvériség szellemében enyhítse a bajokat, levegyen a terhekből annyit, amennyit az államháztartás egyensúlyának veszélyeztetése nélkül csak lehet.

Hiszen nem mulik el hónap, hogy ne jelenne meg valamilyen rendelkezés, amely hol egyik, hol másik, hol pedig valamennyi társadalmi rétegnek nyújt valami kedvezményt munkát, keresetet, teherrel való szabadulást. A régebbi intézkedések; népélelmezés, adósságrendezés, hitelnuyítás, közmunkák, egészségügyi reformok ismereteselek, mindegyik hozzájárult ahhoz, hogy az éhezők, nélkülözők száma csökkenjen s talán rövidesen végleg meg is szűnjön.

A kormányintézkedések során legutóbb az adókönyvitésnek egy csoportja következett. A közterhek, ahová az adózás is tartozik, bizony, sok helyen nehéz gondot okoznak, ennek viseléséből azonban a kiskeresetűeknek is ki kell venni a részüket, mert különben nem lehetne rendben tartani az államháztartást, ami végzetes bajokat okozhatna. Jól tudja a kormány is, hogy sok helyen nem az adófizetési készség, hanem a képesség hiányzik, s ezért hozta meg legújabb rendelkezését, amely a kiskisemberek adóterheit könnyíti és az arányosabb és igazságosabb adóztatás megvalósítására jelent újabb lépést.

Az új kormányintézkedés el-

Farsang végén.

Emberi természetünknek rejtjelmes, kételtű sajátága teremtette a céltalan álmok, fonák ábrándok ismeretlenéből Karnevál herceget, a különös jelképet, — mely él és uralkodik a farsangon —, hogy szimbolikus birodalmában az embernek évente egyszer alkalma legyen megkísértenie a babonás Véletlent. Véletlen! Isteni erő, titokzatos elvégezés, mely sorsokat dönthet el, lesújt és fölemel, életeket sodor egymáshoz és választ el egymástól. Egész életünk az ő kényére fordul, hiába tagadjuk mindenhatóságát, uralkodik és mi nyögjük hatalmát. A groteszk álarc a véletlen jelképe és a farsangi állarcosbál dévaj pillanatának eshetősége a megfellebbezhetetlen játékos erő kihívása. Hány incselgő, pajzán perc fogant már emberi sorsot, döntő fordulatot!

Karnevál uralkodásának rövid idejére a rendes polgárok jó részének lelkeében felborul a rend. Bálók, táncesték, álarcos jelmezes mulatságok vig mámorában tótágast áll az élet megszokott rendje. A dévajság, a tobzódó öröm mezében a könnyelműség, nemtörődömség és a szabadság szelleme jelentkezik. A lefogott vér, a szabályok közé szorított akarat kitör szétveti a nyugvó társadalmi korlátokat, hogy alaposan kilombolja magát. A vérmérséklet és a műveltség foka, a lelki kultúráltság ereje dönti el, hogy mennyire ragad el minket e szeretlen és határok közé alig fogott irreális birodalomban a vérünk.

Tulajdonképpen a romantika két virága feslik ilyenkor felénk csábítón és hiába tanít a tapasztalat, hogy a regényesség szép, elragadó regényben és színpadon, de az életben inkább izgalmak keresztjárása, gondok gyötrelmek golyójára, mégis két kinyújtott karunkkal s lihegő szájjal vágyunk, epedünk utána. Pedig a nagy hangulatok, költői élmények regényes pillanatait tüskekoszorús napok követik e „siralom völgyében” és százszor elátkozzuk keserű órákon a valaha annyira áhitott romantikát. A tapasztalatok zátonyára zuhanva, békés nyugalmas napokra vágyakozunk, de ha az élmények elkerülnek minket, már

megint lázadunk az eseménytelen napok egyhangúsága ellen. Mert az ember nem tud gondolat nélkül tárgyaltalan merengésbe révedni és a gondolkodás már magában forrongó mozzanat. A mindennap változatlansága ránehezedik az idegekre és a változásra váró, kalandot kívánó emberi természet ilyenkor ismét valósággal kihívja a végzetet.

Ebben a folytonos körforgásban köszönt ránk az utolsó farsangi éjszaka is. Mámora még remeg a fáradt idegekben, a fehér párnára hanyatló forró fejjel még játszik a karneváli zürzavar: színek, fények villóznak a lehunytt szemek előtt és a fülekben tovább zsonganak a táncmuzsika ütemei. Szürke reggelen, az áttáncolt éjszaka után keskeny, színes női félcipők, ezüstszandálók még lihegik a felhevült testek melegét és az ünnepélyes báli ruhák szédítően lehelik az illatszerek kábító illatát. Az elalvást megelőző órák még a szándékosan elengedett öntudat merengései, a másnap derengése még rámosolyog a sarokba vetett álarcok aránytalan vonalaira.

S igen! Eljön könyörtelenül a másnap, a minden mámorok dermesztőn józanító következője s az, akaratlanul komoly elmélyedést parancsol. Elénk kunyorítja a nagy kérdőjelet: vajjon az álarcos bálók éjszakáin tulajdonképpen fölvettük-e az álarcot, vagy pedig letegettük? Vajjon nem azért takartuk-e el arcunkat a groteszk álarcokkal, hogy a mindennap viselt maszkunkat elrejtve, szabadon, megköltöttség nélkül engedjünk a jókedvnek, a játékos erőnek, a kalandvágyó természetünknek?

Farsang vége: most itt az öneszmélés ideje, felkelt hamvazó szerdája és a jobbakká lenni vágyók ábrándozva kérdik önmaguktól a hamuhintő reggelen: Jön-e majd kor, amikor annyira megfinomodik az emberi természet, hogy a regényesség hajlama, a kaland vágya csak a művészi élmények mámoros gyönyörködésében telik be és a megtisztult élet nyíltan vallott, emberibb cselekedeteiben gyönyöreink megéléséhez nem kapkodunk már álarcokért?!

(—ány.)

rendelte azoknak az adóhátralékoknak a törlését, amelyek a hadirokkantak, napszámosok és köz-

segélyben élőknek most már adómentessé nyilvánított egyszerűkonyhas házaire még fennállott s

ezzel két millió pengő hátralékot engedett el. Két millió pengő megfizetésétől szabadulnak tehát az említett kisemberek. De ezenkívül elküszült már az a rendelet is, amely a köztartozások késedelmi kamatait 9 százalékról 6 százalékra csökkenti és ez közel 9 millió pengőnyi teherrel való szabadulást jelent azoknak, akik nehezen tudják adójukat fizetni, tehát szintén tulnyomórészt kisembereknek.

Ezek az újabb rendelkezések a legmeggyőzőbben bizonyítják, hogy a kormány pénzügyi politikájának legsürgősebb feladatául a rossz anyagi viszonyok között élő kisemberek adóterheinek könnyítését tartja. Az adózók régi óhaja teljesült ezekkel az adókönyvitésekkel, amelyekért feltétlen elismerés illeti meg a kormányt amelyek tovább fejlesztve oda fognak vezetni, hogy az adózás és egyáltalában a közteherviselés minden tekintetben igazságos legyen, amire, mint jól tudjuk, a kormány elsősorban tör rekszik.

Kozma Miklós lemondott.

A belügyi tárcát át fogom venni és bízom abban, hogy nem lesz nehéz feladat az elvált, — jelentette ki Darányi Kálmán miniszterelnök Kozma Miklós belügyminiszter lemondása alkalmával a sajtó megjelent képviselőinek. Kijelentéséhez magyarázatot is fűzött. Bizik ebben — ez talán a miniszterelnök nyilatkozatának legjellemzőbb része, — mert közigazgatási embernek tartja magát, olyannak, aki a közigazgatásból jött, sok időt töltött abban a hét törvényhatóságban, amelynek gondja, baja felett aggódni és örködni kellett. Ez a munka számára már igazán nem új.

A miniszterelnök nyilatkozatának ezt a részét érdemes az elrohanó napi események áradatából kikapni és fel-emelni. A magyar politika multjában találunk megragadó eseményeket, izgalmas napokat, fordulatot jelentő esztendőket, sokszor dagadt fajtánk politikai akarata

nyíbb magasságok felé tört — s ez rendben is van — de nem kellett volna elfeledniük, hogy az emberek a Földön élnek. A Földön pedig harc van. Kegyetlen, könyörtelen harc, melyet ki-ki a maga fegyverével vív meg, azzal a fegyverrel, amije éppen van.

Nem más ez ilju barátom, mint a létért való küzdelem. S ha a küzdelemből győztesen akarsz kikerülni, végy magadnak egy röntgenszemet, amivel Te is beláthatasz, mint az orvos, az emberek veséjébe.

Azt mondta nekem egyszer valaki: „de hosszú orra van a barátodnak” — pedig neki kétszer akkora volt. Miért tette ezt a megjegyzést, mit gondolsz? Nem másért, mint azért, hogy a saját uborka nagysága orráról elterelje a figyelmet.

Az emberek tekintete mindig kifelé, mások felé fordul, bírál, kritizál, ócsárol és szapul a végtelenségig az élet minden vonatkozásában, de sohasem néz befelé, fél, hogy megismeri magát. Innen van az, hogy a mások szemében a szálkát is, a magáéban a gerendát sem látja meg.

Ha lelki orvos vagy, tanítsd meg az embereket önismeretre. Hátha így szebb lesz a földi élet s a te életed is.

Azoknak a keveseknek pedig, akik kivételek, szorítsd meg melegen a kezüket.

Az élet filozófiája.

Irta: Kárpátfalvi József.

Mondjad csak barátom! Nagyon érdekes a fejtegetésed. Nekem különösen, hiszen tudod most létem ki az iskola padjai közül, telve idealizmussal. Az életet erről az oldalról nem igen ismerem. Ott fent az egyetemen megtanultuk Szent Ágoston filozófiáját éppen úgy, mint Nitsché-ét, vagy Schopenhauer-ét. Bete-kintést nyertem különböző filozófiai irányokba. Megtanultam, hogy vannak bölcsek filozófusok és filozófia nélküli bölcsek. Ugy látszik azonban, hogy az életnek külön, egészen sajátos filozófiája van, amiről odafele nem hallottam semmit, pedig engem, mint lelki orvost elhívtél nagyon érdekel az emberek élete is. A testi orvosnak könnyebb a dolga, hiszen a testileg beteg ember bizalommal fordul orvosa felé, kiből élete megmentőjét látja. Nem így a lelki beteg; az életnek legnagyobb rokkantjai. Az ő szívük ajtaja bezáródik lelki orvosuk előtt. És oly röntgent sem találtak még ki, melynek sugaraival be lehetne világítani az emberi lélek titkos rejtelmeibe. Mennyivel könnyebb az orvos dolga. Ő belát az emberek veséjébe, a májába és megállapíthatja, hogy vannak fehérmájú, akarom mondani: rosszmájú emberek.

De hogy olyan rosszelkű emberek is vannak, mint amilyenekről te itt álalmosságban beszélsz, ezideig nem tudtam.

Már pedig elhívtél fiatal barátom. Ha kételyeid vannak, én nem kívánom eloszlatni, hiszen nem célok idealizmusod letörése. Majd letöri az élet. Csúpn azt a sok keserűséget akarom kivetni bensőmből, amit az élet megítált velem mérges poharából.

„Becsülöm az Ön idealizmusát, de az életben így sohasem fog boldogulni” — mondta nekem egyszer fiatalabb koromban — abban a korban, mint Te vagy most — egy olyan ember, akiről azt képzelte az ember, hogy örökkön az igazságot szomjuhozza.

Persze megértelek, ebben a korban én is abban az eszményi magasságban jártam, melyben az igazság, a szeretet, a megbecsülés honol, de egyszerűen a fellegekbe a földre zuhantam és nagyon megütöttem magam. Lassan lassan lenyírbálta az élet szárnyaimat s többé nem bírtam abba a magasságba röppenni, melyben most Te vagy fiatal barátom. Vigyázz, ha érzed, hogy szárnytollaid hullani kezdenek, válassz egy puha helyet a földön és végezz kényszerleszállást, nehogy nagyon megüsd magad.

Az élet egészen más, mint Te azt az iskola padjai közt elképzelted és tanultad a bölcsek filozófiájában. Itt nincs annyi összhang, nincs annyi megdönthetetlen tétel, mint a filozófusok bölcsekedésében. Az ő filozófiájuk nagyon eltávolodott a Földtől, mindig az eszmé-

történelmi áradásokká egy óra, egy nap lelkesedésében. Azonban még többször tapasztaltuk, hogy a politika izgalmas és nem egyszer mesterségesen túlfűtött fordulatain milyen sok hiábavaló energiapocsékolást takaríthatott volna meg a szenzációk lázas színein és elfoglaltságain tultekintő hűvös államférfiui figyelem, amely nem a pillanatnyi helyzet forrásában olvad fel, hanem a meztelen valóság tennivalóit emeli a figyelő szemek elé.

Darányi Kálmán nyilatkozataiból ez az annyira kívánt államférfiui nyugalom árad. Nyugalom, amely mögül ez olvasható ki: ismerem a tennivalókat, tudom, mit kell tenni. Hozzávaló erővel végre fogom hajtani a szükséges és hiánypótló cselekvéseket. A cselekvést pedig nem a lelkesedés fokmérője, hanem a nyugalom adta megfontolás egyszerű és tiszta parancsai fogják előírni.

Csak ezzel a nyugalommal lehetett hozzányulni ahhoz a kérdéshez, amely ezzel a nyilatkozatával végre pontot tesz egy hosszú sajtópolemia végére. Hetekig tartó vita folyt a szélsőségek kérdéséről, olyan hangon, amely nem engedte, hogy a szélsőségekről ne a szenvedély, hanem a nyugalom hangján tárgyaljon közéletünk. A miniszterelnök amikor erről szólt, mintha gyökerében fogta volna meg

a kérdést. Nem merült el a sajtópolemia olyan csábító és csillogó közhelyeket igéző fordulataiban. Hanem egyszerűen és élesen megvonta azt a vonalat, amelyet a szélsőségek elleni harcban ismerni kell. Nem a napi politikai elfoglaltságával, hanem a törvény hatóereje felett örökös államférfi hangján mondotta: „feltétlenül különbséget kell tenni és a kommunistákat, mint az állami rend felforgatóit kell tekinteni.” Ha azonban más oldalról történne a törvénnyel szembehelezkedő kísérlet, éppen úgy tudni fogjuk köteleességünket.”

Elég a beszédből! — csattan fel itt is, ott is, mind több helyen a mi politikai korszakunk legáltalánosabb és legtöbbszörrelmesebb kívánsága. Darányi Kálmán nyilatkozatainak ereje ebben a kívánságban gyökerezik. Darányi Kálmán nyilatkozatai kevés szóval, de sok cselekedettel szolgálják az igényeket.

A belügyi tárca a nemzet minden-napi teendőinek tárcája, a hétköznapi rend és a mindennapi kenyérrel együtt kívánt társadalmi béke kormánykeréke. Ez a kormánykerék az államférfiui nyugalom és megfontoltság biztos kezében van. Az ország közvéleménye pedig megéri és átvieszi a kormánykeréket tartó kéz erős, kisugárzó nyugalomát.

A református egyház műsoros estje.

Január 30-án, szombaton tartotta az Ipartestület székházában a salgótarjáni ref. egyház magas színvonalú műsoros estjét. Az estet nagy érdeklődés előzte meg, mert a nívós műsor sokat ígért. Sajnos egyik kiemelkedő pontja, Hegedűs Loránt váratlanul bejelentett gyengélkedése miatt elmaradt, aminek hírére bizony megcsappant a közönség érdeklődése. Pedig az egyház, élén Szabó Dezső lelkesével mindent elkövetett és sokat fáradozott a teljes siker érdekében. Sikert is Nagy Ferenc földbírtokost, nyug. minisztert egy előadás megtartására megnyerni. A szép számban megjelent, előkelő közönség meleg ünneplésben részesítette a pompás előadót, aki mélyen-szántó gondolataival nagy hatást tett a jelenlévőkre és lendületes szónoki képességeivel állandóan lekötötte a hallgatóság figyelmét. Nagy érdeklődéssel hallgatta a közönség a fehérhajú örökös operaházi tagnak dr. Székelyhídi Ferencnek énekzeit, melyek a több évtize-

des művészi életpálya dacára is kellemes magas tenorban nagy tetszést arattak. Állandóan szép magyar nótákat dalolt, ami a közönségnek különösen tetszett. A tökéletes művészi kísérlet zongorán Hetényi Kálmán látta el. Babrik János gitárművész komoly és tréfás számait tapsokkal ismételtette meg a közönség. A legmelegebb dicséret hangján kell megemlékeznünk a bányazenekar játékaról. Vilezsál Richard karnagy buzgó tevékenysége és művészi törekvései újabb, határozott fejlődésnek indították a bányazenekar kitűnő együttesét. Különösen a műsor végén bemutatott olasz capriccio előadásával arattak méltán megérdemelt, nagy sikert. Lelkesen tapsolta a közönség Kiss Zsolt joghallgató mélyen átérzett, szép előadásu, lendületes szavazatát is. Szívesen halljuk bármikor esté-lyeinkben nemes deklamációját.

Az est úgy érköls, mint anyagi tekintetben kitűnően sikerült s a város-közönségnek teljesen megfelelt.

Hírek és különfélek

Raschowszki Gyula kir. járásbíró 44 évi hivatali szolgálat után f. évi január hó 31.ével nyugdíjba vonult. Hivatali társai f. hó 1-én d. e. a járásbíró-ság épületében bucsuztak Raschowszki Gyulától, akit kisvárdai Papp Tibor dr. járásbíró köszöntött, kívánva neki a jól megérdemelt nyugalomban hosszú és egészséges életet. — Ugyanaznap este negyed 9 órakor a „Pannónia”-ban bucsuvacsora keretében ünnepelték Raschowszki Gyulát, akit Zelenka Ottó járásbírói elnök és dr. Tibor Sándor ügyvéd köszöntöttek. A nyugdíjba vonuló járásbíró meghalva köszöntö meg a kartársi és kollégális megnyilatkozásokat és bucsuzott a hivatali élettől. Barátai és tisztelői nevében dr. Deutsch Manó orvos bucsuzott még tőle. — A megható benső ünnepségen a ballasgyarmati kir. törvényszék részéről dr. Vanka Dezső; a szécsényi járásbíró-ság részéről dr. Farkas Béla járásbírósi elnök, városunk társadalmának volt két kedves tagja jelent meg. — Raschowszki Gyula 27 évig volt Salgótarjánban s ezen idő alatt őszinte tiszteletet és megbecsülést szerzett melegsívű és kedves egyéniségével.

Hadirokkanttemetés. Jancsik Ödön acélgári nyugdíjas, hadirokkant január 29-én meghalt. Temetése január 30-án volt nagy részvét mellett az acélgári Liptay-sorhól levő lakásáról. A gyári dalárda és zenekar megható közreműködése mellett lefolyt temetésen a megboldogult bajtársai is nagy számban jelentek meg, akiknek nevében dr. Lapaszenszky János bucsuzott a sírnál a 60 éves, sokat szenvedett Jancsik Ödöntől. A temetést P. Marián plébános végezte.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtethetetlen férjem s drága jó édesapánk elhunyt alkalmával részvételükkel s a temetésen való megjelenésükkel fájalmunkat enyhítették, ezúton mondunk hálás köszönetet. Külön köszönetünket fejezzük ki az Acélgári Olvasóegylet Dalárdájának, a Hadirokkantoknak és az Acélgári Önkéntes Tűzoltó Egylet szép számban megjelent tagjainak.

ö.zv. Jancsik Ödön és gyermekei.

Halálozás. Id. Bárti József nagyvárónai ácsmester 85 éves korában meghalt. Bárti József, a kiváló szobrász- és festőművész édesatyját gyászolja az elhunytban.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak akik szerető férj, apa és nagypapa elhunytával részvételükkel fájalmunkat enyhítették ezúton mondunk hálás köszönetet. Klajban család.

Adomány. A karancsberényi Légrády uradalom egy hatalmas szarvasvashenét ajándékozott a népkönyv részére. Az évente többször ismétlődő jótékonykodásért ezúton is hálás köszönetet mond a város és négytelek által fenntartott és napi 200 adag ebédet kiszolgáltató népkönyh vezetőse.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének salgótarjáni csoportja ezúton is szeretettel értesíti tagjait, hogy hetenként kétszer — kedden és csütörtökön — kézimunka teadélutánokat tart „Egészségsházai otthonában.” Mivel egészségügyi szobája kicsi, kerülteként, 30-as csoportokban történnek a meghívások. Szeretettel kéri minden egyes tagját jöjjön el pontosan a meghívón kijelölt napon és időben, mert meleg szobával várják többi asszonytestvéreit. Kézimunkáját és jó kedvét otthon ne felejtse! Tea keksz és önköltségi áron 20 f.

Az erdő álma.

Ott künn az erdőn zug a téli szél... Morajja zug a lassu elmúlásnak S a renetegnek csöndes mély ölen Kidöntik a hatalmas, büszke fákat. S kemény acél alatt a büszke törzsek Megdőlnék sorba, engedelmesen: Mert így akarta ezt az Alkotó S az őt igét békén viselni kell! Tán sejtik, hogy bolt törzseik fölött A vén töről sarjadnak új fiak, S amint az ég áldása öntöze Tar tönkjeikből új élet fakad. S tán butor lesz, vagy láng emésztí föl, Amint kívánja az ember s a cél S talán a vén fák lelke visszajár Álmodni titkon, mult idők ölen. Ugymond: mi voltunk ama büszke fák, De megvénhedtünk s porba hullt fejünk. Az élet száll, az óra ütni fog. Egykor mi is ily sorsra ébredünk.

Gelányi Csaba.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak kik felejtethetetlen jó apánk elhunyt alkalmával részvételükkel fájalmunkat enyhíteni szívesek voltak ezúton mondunk hálás köszönetet. Haulisch Ferenc és családja.

A Szent Erzsébet Róm. Kat. Nőegylet. február 10-én, hamvazószerdán délután 4 órakor a Kat. Körben taggyűlést tart. Ezen a gyűlésen Sprenger Mercedes, a Kat. Nőszövetség Országos Központjának a kiküldöttje az idő-szerű nőegyleti kérdésekről és feladatokról, Semetkay József főtitkár pedig Árpádházi Boldog Margitról, mint az önfeláldozás szentjéről fog előadást tartani. A Szent Erzsébet Nőegylet elnöksége k. tagjait ez uton is meghívja a gyűlésre, amelyen az előadások iránt érdeklődő vendégeket is szívesen lát. Belépődíj nincs.

Gyermekekjelmezdélután. Az Ev. Nőegylet február 7-én, farsangvasárnapján d. u. 4 órai kezdettel este fél 8 óráig az Acélgári Olvasóegylet nagytermében „műsoros gyermekjelmezdélután” keretében áldoz a gyermekszereket szolgálatának. Belépődíj nincs. Gyermekek kizárólag csak szülőik kíséretében jelenhetnek meg, lehetőleg jelmezben! Aki szeret elgyönyörködni a gyermekek tiszta örömeiben, bizonyára részt vesz ezen a találkozáson! Este 8 órakor új műsor! Utána tánc. Büffé! Oicso és kitűnő virsli.

Aki külön ad a koldusnak szívesen vét a szolidaris társadalmi szellem ellen és árt a nemes és áldozatos akciónak.

A miniszterelnökség sajtóosztálya a kiváló Mikecz Ödön dr. államtitkár távozásával Rákóczy Imre dr. miniszteri tanácsos személyében új vezetőt kapott. Rákóczy Imre mint sajtófőnökhelyettes éveken át nagy szakudással, szerető segítséssel vett részt e nagyfontosságú munkában, melyben az ország sajtója általános megnyugvással és bizalommal fogadta őt.

Báli naptár. Ma 6-án este fél 9 kor Iparosbál. 6-án az acélgári Olv. Egyletben az Északi plebánia Mária kongregációja előadja a „Gyurkovics leányokat.” — 7-én d. u. az evangélikus gyermekbál az acélgári Olv. Egyletben. 7-én a Kat. Körben a dalárdisták álarcos bálja. — 8-án este mérnök bál a bányakaszinóban. — 13-án izr. leányegylet bálja a Pannóniában.

Kétségből emelkedik a kenyér és hus ára. A város közönsége az indokolatlanul felszökő árak miatt a hatóságtól vár segítő intézkedést. Az exporttal próbálják a drágaságot magyarázni, ami bizonyára csak ürügy, mert hiszen az országnak mindig volt egy bizonyos feleslege, melyet a multban is exportáltak. — Bizonyára lelketlen spekulánsok és kartellező manipulációk okozták a katasztrófális áremelkedést, mely ellen a közönségnek minden eszközzel kötelessége és joga van védekezni.

A református kulturesten felléptek a következők: Dr. Hegedűs Loránt 50 P., Nagy Ferenc nyug. miniszter 20 P., Kiss Lajos közigyűző 14 P., özv. Liptay B. Jenőné 11 P., vitéz Bagossy István, dr. Pollatsek Ármin, Salgótarjáni tak. ptár, Szilárdy István 10—10 P., Lénárd Károly igazgató 7 P., Farkas Árpád, Molnár András, Schreiner Jenő, dr. Szalvendy Ödön 5—5 P., Veress

Jó megjelenésű urakat

ÁLLANDÓ ALKALMAZÁSRA

magas jutalék mellett Salgótarján és vidékére keres a Singer Varrógép Részvény Társaság salgótarjáni fióküzlete. — Jelentkezni lehet személyesen az üzleti órák alatt.

Zoltán, id. Timaróczy Sándor, dr. Csen-gödy Lajos, Maticska Nándor, Buczkó Gábor 4—4 P., vitéz Donásky Győző 3.50 P., vitéz Molnár István, Nagy Józsefné, dr. Vinter Samu, dr. Holics Endre, özv. Pántyik Árpádné, dr. Jánossy Ödönne, N. N. Rasovszky Gyuláné 3—3 P., Fekete Károly, Biletter Tivadar, Szitár Dániel 2.50—2.50 P., dr. Förster Kálmán, ifj. Timaróczy Sándor, Molnár János József, Niederland Gyula, vitéz Marssó Lőrincz, dr. Lusztig Miklós, Gólián Rezső, Lizsnýaszky Antal, Bérczy Sándor, dr. Bajcsy Imre 2—2 P., Kovács Gyula, Röder Alfréd, Rosztolnyik Andor 1.20—1.20 P., Arany Gyula 1 P., Varga Bertalan 50 fillér, Rostár János, N. N. 40 fillér, N. N., N. N., N. N., 20—20 fillér. Hálás köszönettel nyugtázza a rendezőse.

Sok az idegen kéregető a városban; a szegényügyi hivatal kéri a közönséget, hogy ilyen esetben hívja fel a rendőrség figyelmét.

A tisztábbparti községek megelőzékenységének kielégítése. A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara (Miskolc) községből adatokat gyűjtött az egyes községek megelőzékenységről, hogy e kérdésben teljes tájékozottsága legyen. A begyűjtött adatokból kitűnt, hogy — bármily hihetetlenül hangzik is, — 114 községnek egyáltalán nincs legelője, vagy 130 esetben a legelő nagysága oly csekély, hogy a lakosság számárányához, illetve az állatállományhoz viszonyítva egyáltalán nem jelent tényleges értéket. Ezek az állapotok — különösen városoktól és forgalomtól távol, — valósággal lehetlenné teszik az agrárakosság boldogulását, amelynek egyik legszámtalozóbb eszköze ma már az állattenyésztés. De amelyet, hogy fenti körülmény a gazdálkodás megfelelő jövedelmezőségének útját állja, még kimondott károsodást is előidéz az állat, hogy a tulajdoság redukált állatlét-szám mellett a szántóterületek kiuzsorázása következik be. Vagy rendes állatlét-szám fenntartása esetén a jövedelmet az állatok állandó istállózása viszi el. A kamara a fentiekkel kapcsolatban egybegyűjtött adatokkal egyidejűleg kérdést intézett a szobanforgó községekhez, hogy van-e a határjukban eladó, vagy megszerzhető birtok, amellyel adott esetben kielégíthető volna a csekély legelőterület, vagy amely önmagában kielégítő nagyságú és fekvésű legelő gyanánt jöhetne számításba. A kamara törekvése u. i. arra irányul, hogy a földmívelésügyi minisztérium, a Pénzügyi Központ, illetve végül fokon az Országos Földhitelezet esetleg más pénzügyi közbenjöttével mód nyúj-tassék a községeknek, illetve a birtokos-ságnak a juniusi költségvetés kapcsán arra, hogy kielégítő nagyságú legelőhöz, vagy egyáltalán közlegelőhöz juthassanak. A mezőgazdasági Kamara ezen adatgyűjtő munkássága során már ezeidig több olyan község kérte a kamarától legelő vásárláshoz szükséges kölcsön megszerzését, amelynek határában, vagy a közeli szomszédságában éppen eladó földbirtok van. A kamara bizik benne, hogy a községek vagyonsor-dásának és fejlődésének útját álló, sőt egyenesen létérdeküket érintő legelőhiányok pótlásának előmozdítása céljából, a törvényhozás az idej költségvetés kapcsán a szükséges fedezetről gondoskodni fog, — s így remélhetőleg már a folyó év nyá-rától meg lesz a lehetősége annak, hogy az Országos Földhitelezet közbenjötté-vel ahol eladó földbirtok van, annak köz-legelő céljaira megvételét előmozdítani tudjuk.

Névváltoztatás. Gasparik János kereskedő nevét Garami Jánosra változtatta.

Ipari vonatkozású tájékoztató közlemények.

„A Munka” mult heti számában kérdés és felelet alakjában néhány ipari vonatkozású felvilágosítást célzó közleményt tettünk közzé. Azt hisszük nem lesz érdektelen, ha a megkezdett kérdés-felelet sorozatot tovább folytatjuk és ezzel elősegítjük „A Munka” olvasó táborának az ipari és kereskedelmi kérdésekben való tájékozódását.

Mi szükséges a házaló könyv kiállítására iránt előterjesztett kérelemhez?

A házalókönyv kiadása iránt előterjesztett kérelemhez az adófelvételi nyugtán kívül mellékelendő a szabályszerű közégi bizonyítvány a kérelmező személyleírásával ellátva. Csatolandó továbbá a házalókönyvre szükséges 2 P-ös okmánybélyeg és a házalókönyv árának, 2 P-nek befizetését igazoló elismervény. (Vármegegyen területen ez a befizetés az 55280 sz. csekkzámlára is történhetik.) A kérvényhez szükséges még erkölcsi bizonyítvány, születési anyakönyvi kivonat (a betöltött 30 életév igazolására) és az egészségi állapotot igazoló tisztiorvosi bizonyítvány. A kérvényre 5000 lakoson felüli községekben vagy városokban 10 P-ös, azon aluli lakosú községekben pedig 5 P-ös okmánybélyeg ragasztandó. A mellékletek pedig darabonként 30—30 filléres okmánybélyeggel látnak el. Házalókönyvet csak magyar állampolgár kaphat. Férfi és fiu ruha szövetekre házalási engedély már nem adható.

A képesítéshez kötött iparágakban hány tanonc szegődhet?

Ha a munkaadó segédét egyáltalán nem, vagy kettőnél többet rendszerint nem foglalkoztat, legfeljebb két tanoncot, ha pedig kettőnél több segédet foglalkoztat, minden további rendszerint foglalkoztatott 2 segéd után legfeljebb 1—1 tanoncot, tehát négy segéd foglalkoztatása esetében legfeljebb 4 tanoncot és így tovább, alkalmazhat.

Ha azonban valamely tanonc tanidejének betöltéséig már csak három hónap van hátra, a munkaadó az ilyen tanoncok a tanviszony befejezése után szükséges pótlására új tanoncot már ez alatt a három hónap alatt is alkalmazhat. Az iparhatóság engedélye alapján kivétel esetekben a fenti legmagasabb létszám eggyel túlléphető (152288—1931 KM. rendelet).

Szabad ipar-e a fagyaltkészítés?

A 136329—930 K. M. számú rendelet a fagyaltkészítést, valamint a cukorka főzést a cukrászipar munkakörébe tartozó tevékenységnek, tehát képesítéshez kötött iparnak nyilvánította. A rendelet 1930. nov. 11-én lépett életbe.

Utazhatnak-e az építőipari munkások kedvezményesen?

Magyar Statisztikai Zsebkönyv. A Magyar Statisztikai Zsebkönyv most megjelent 1936. évi kötetével ötödik évfolyamába lépett. A kitűnően szerkesztett kötet használhatóságát gazdag új táblázatok emelik. A Zsebkönyv teljes részletességgel közli az 1930. évi népszámlálás anyagát. Ugy a lakosság területi megoszlása, mint vallás, anyanyelv, korcsoportok szerint való tagozódása, részletesen megvan azokban a gazdag táblázatokban, amelyek a népszámlálási részt jelentik. A népszaporodási fejezet rendkívül érdekes adatokat hoz 1935-ről. Megtudjuk itt, hogy ebben az esztendőben, hazánkban, 75.905 házasságot kötöttek, 47.767 házasságot a halál, 5644-et pedig a bíróságok bontottak fel, úgy, hogy az év végén 22.494 családdal — illetőleg házaspárral — volt több, mint az év elején. A házasságok között 3315 volt olyan, amelyben a menyasszony még nem töltötte be 17-ik életévét, ellenben 1325 olyan, amelyben a menyasszony már 50 évesnél is idősebb volt. (Akármilyen öregasszony, ha férjhez men csak menyasszony — dalolják Szegeden.) A 17 évesnél fiatalabb menyasszonyok közül csak egynek volt 50 évesnél idősebb a vőlegénye, az ötven évesnél idősebb menyasszonyok között ellenben 5 volt olyan, akinek vőlegénye még nem töltötte be 30-ik életévét. Volt egy nagynéni, aki unokáccsával kötött házasságot, egy nagybácsi pedig unokahúgát vette el. Elvált 5644 férfi és 3689 olyan férfi kötött újra

Azok a magyarországi építőipari munkások, akik ezen minőségüket munkakönyvvel igazolják és a felszálló állomásokra illetékes közégi előjáróságok által kiállított igazolványokkal azt is igazolják, hogy legalább 5 tagból álló csoportban munkavállalás vagy munkakeresés céljából, vagy a munkateljesítés után lakóhelyükre ugyan arról a felszálló állomásról ugyan arra a rendeltetési állomásra együttesen utaznak, a díjszabásbászterü társasutazási menetkedvezményben részesülnek. Az igazolványokban ha legfeljebb 14 munkás utazik, a munkásokat névleg fel kell sorolni. Legalább 15-ös csoportokban történő utazásoknál azonban a díjszabásbászterü társasutazási menetkedvezményt az építőmunkások külön igazolás nélkül vehetik igénybe. (160563/932 KM. rendelet).

Sütőipari termékeket házról-házra szabad-e árusítani?

A 102183/928 KM. számú rendelet a sütőipari termékek házról-házra árusítását 1929. február hó 1-től tiltotta. Ez a tilalom nem vonatkozik a megrendelt sütőipari termékeknek a megrendelőhöz való szállítására. Sőt pékmesterek megrendelésre idegen községbeli fogyasztóknak is szállíthatnak péksüteményt. A heti vásáron pedig péksüteményt, mint élelmiszert idegen községbeli iparos is szabadon árusíthat. Itt közöljük a házi iparszerű kenyérsütés ismérveit is, amelyet a 134191/937 KM. rendelet szabályozott. E szerint, a kenyérsütés csak abban az esetben háziiparszerű, ha az illető kizárólag a saját termelésű gabonájából őrölt lisztből a saját házi szükségletére szükséges kenyérrel együtt több kenyeret értékesítés céljából is süt és a kenyérsütést a háztartásokban használni szokott kemencékben maga végzi. Ha ezek a körülmények nem forognak fenn, a kenyérsütést a háziipar kereteit meghaladónak kell tekinteni. Nem tekinthető háziiparszerűnek a kenyérsütés különösen abban az esetben, ha az bár a házi szükséglet fedezésével kapcsolatosan, de vásárolt lisztből történik.

Akadályozható-e a kereskedő a vidéken való bevásárlásaiban?

A 253698/929 B. M. rendelet szigorúan előírja, hogy iparigazolvány vagy azzal egyenértékű hatóság engedély birtokában lévő kereskedők az üzleti körükhöz tartozó áruknak az egész ország területén való bevásárlásában meg nem akadályozhatók. — Ezen rendelkezésről való tudomásvétel különösen a helybeli gyümölcs, zöldség, baromfi és tojás kereskedőkre nézve bir nagyobb fontossággal, akik a bevásárlásaikban való akadályoztatásuk miatt több ízben fordultak már az iparhatósághoz panasszal.

házaságot, aki már házas volt, de elvált. Ezek közül hajadont vett feleségül 2513. özvegyasszonyt 438, elvált asszonyt 638. A férfiak 22.1 százaléka vett másvalással nő feleségül. Főként az unitárius és görögkatolikus férfiak nem találtak saját vallásukbeli házastársat, 90 unitárius vőlegény közül csak 4 vett unitárius nő feleségül. A vegyes házasságok a katolikusoknál a legtrikábbak, itt minden 100 házasságra lépő férfi közül csak 14 volt olyan, aki más vallást vett feleségül. Hasonló az arány az izraelitáknál is. A református vőlegények közül ellenben minden harmadik más vallású asszonyt vitt haza. A gazdag tartalmu érdekes könyvecskének körülfekintő szerkesztése vitéz Mike Gyula dr. titkár érdeme.

A gazdasági helyzet lényeges javulását állapítja meg az új Tyler jelentés. Tyler most tette közzé Magyarország pénzügyi helyzetéről szóló 1936. IV. negyedévi jelentését. A népszövetségi megbízott jelentése rendkívül érdekes megállapításokat tartalmaz a magyar gazdasági és pénzügyi helyzet javulásáról, továbbá a gazdasági helyzet jövőbeli fejlődése tekintetében. Az 1936. évi július 1-én kezdődött pénzügyi év első felére vonatkozó adatok a költségvetési helyzet erős javulását bizonyítják. A közigazgatási bevételek (459.4 millió P) 9%-kal, a kiadások ellenben csak 6%-kal növekedtek. Így az első félév pénzügyi mérlege sokkal kedvezőbben alakult a tavalyinál. Az állami üzemek

helyzete lényegesen javult. Az adóhátralékok november végeig terjedő 12 hónap folyamán 192 millióval 275.3 millió pengőre csökkentek. A külföldi valuták leértékelése következtében a hosszulejratu külföldi államadósságok 918.1 millió pengőről 800.3 millióra, a függő adósságok 350.2 millióról 328.9 millióra csökkentek. Mindazokban a vonatkozásokban, mondja a jelentés, — amelyek Magyarország akaratától függenek jelentős eredmények mutatkoznak. A Nemzeti Bank és a devizahelyzet megerősödése mellett az ipari termelés egyes ágazatokban már eléri, sőt egyes ágazatokban meg is haladja a válság előtti helyzetet. A belső forgalom pedig állandóan emelkedik. A betétek pedig alig mutatnak fejlődést. A külkereskedelem nagy fejlődést mutat, de még mindig csak 56 % -ra rug az 1929. évi forgalomnak. Ha a külföldi piacokat meg nem nyitják az ország nem tudja kivetítelt jelentékenyen növelni. Az árak — az utóbbi időben, különösen az ipari, nagykereskedelmi árak — emelkedtek. A létfenntartási költségek is növekedésben vannak, amit az ipari árak tekintetében fogantatandó megfelelő intézkedéssel kellene ellensúlyozni. A buzaárak emelkedése olyan mértékű, hogy bizonyos mértékig már hátráltatja is a kivitelt.

A jegybank devizabevétele 1936-ban 91 millió pengővel növekedett. A Magyar Jegybank most tette közzé főtanácsának jelentését, amely az egész vonalon lényeges javulásról számol be. A zárszámadások szerint a Nemzeti Bank az 1936. üzletévet 2.6 millió pengő nyereséggel zárja. A Nemzeti Bank az elmúlt évben fokozott mértékben járult hozzá a gazdasági és hitelhelyzetének megszilárdításához és a világgpi viszonyokhoz simuló valuta- és devizapolitikájával megadta lehetőségét annak, hogy Magyarország is részeses lehessen a világszerte megnyilvánuló fellendülésnek. Ebből a szempontból különösen a Nemzeti Bank devizapolitikai intézkedései voltak döntő hatással a belső gazdasági viszonyokra. Ezek az intézkedések megóvták a magyar gazdasági életet azoktól a megrázkódtatásoktól, amelyek más országokban napirenden voltak a nyugati valuták leértékelése után. Magyarországon a pengő értékének szilárd fenntar-

Hirdessen!

A Munka

politikai
hetilapban!!!

tása mellett sikerült elérni mindazokat az eredményeket, amelyeket más országok csak pénzértékcsoökkentésuljantudták megvalósítani. Ennek a megfontolt óvatoss és mégis mozgékony devizapolitikának az eredményei igen jelentősek. A jelentés adatai szerint 1936-ban a Nemzeti Bank összes devizabevétele a valutabevételek beszámításával 408 millió pengő volt, amihez még a megbízott pénzintézetekhez befolyt és beszolgáltatott 2 millió pengő járul. Az előző évi eredménnyel szemben 91 millió pengő a javulás. Figyelemreméltó eredmény továbbá, hogy a kivitelből származó devizabevételek a 1935. évi 289. millió pengőből 356 millióra emelkedtek. Ez a növekedés nagyobb, mint magának a kivitelnek emelkedése. Az elért eredmények következtében kivitelünk devizahozama már csaknem teljes egészében a Nemzeti Bank ellenőrzése alá kerül. A javuló devizabevételekből a Nemzeti Bank fokozott mértékben állhatott a behozatal rendelkezésére. Behozatali célokra 320 milliót pengőt, egyéb célokra pedig 61 millió pengőt adott el a jegybank, szemben az 1935. évi 233. illetve 59 millió pengővel. Ezek számadatok mutatják, hogy az 1935. év végén végrehajtott devizareformok 1936-ban az egész vonalon beváltak a hozzájuk fűzött nem kis várakozásokat: A nyersanyagellátás és egyéb behozatal fokozott mértékben volt kielégíthető, annak ellenére, hogy a szükséglet növekedett, sőt a Nemzeti Bank devizapolitikája annyira eredményes volt, hogy a nagyobb devizakiadások mellett még tartalékokat is tudott gyűjteni.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Új utakon...!

Írta: dr. Dérczy Ferenc, a Turul Szövetség országos vezére.

A mai nehéz gazdasági viszonyok között a magyar társadalom figyelme és érdeklődési köre érdeklődés azon problémák felé terelődött, mely az egyes foglalkozási ágak és rétegek szociális helyzetének javítására törekszik. Különösen a vonatkozó ez az intellektuális fiatal sorsára. Nem közömbös ugyanis, hogy milyen életlehetőségek nyílnak meg azoknak a rétegeknek a számára, amelyek a jövő magyar társadalmának szellemi irányítói lesznek. Ezeknek a problémáknak gyökeres megoldására hirdet új harcot a Turul Szövetség.

Több mint egy évtizede folynak különböző próbálkozások az immár 20.000 körül levő értelmiségi munkanélküli munkához juttatása érdekében. Sajnos kevés sikerrel. Az évek óta folytatott eddigi jószándékú kísérletezéseknek meddő voltát főképpen abban találhatjuk, hogy a kérdést mindig alaminaszzerűen, segélyezésekkel s egyeseknek kisebb-nagyobb állásba juttatásával vélték elintézni. A rendelkezésre álló közhatali állások elégtelen volta s az e téren mutatkozó kereslet-kínálat közti hatalmas eltérés új utakat és intézményes megoldásokat követel.

A Turul Szövetség javaslatban kéri a kormánytól, hogy törvényesen rendezze a magánalkalmazottak jogviszonyát, munkaidejük maximalizálását és a létminimumnak megfelelő legkisebb fizetés megállapítását. A munkaidő maximalizálását és a munkabér minimalizálását már minden állam rendezte. Mindenki által elfogadott közös elv, már az is, hogy a munkanélküliség általános csökkentésének s az emberi munka megbecsültetésének ez a legalkalmasabb eszköze.

Az is mindenki által elfogadott közös elv, hogy a nagyszámú értelmiségi munkanélkülieknek a nemzeti munkaközösségbe való kapcsolása csak a magán-gazdaságban való elhelyezés útján lehet.

séges. Ehhez pedig az szükséges, hogy e téren az alkalmazottak szociális helyzetét rendezzük s európai nivóra emeljük.

A rendelkezésre álló statisztikai kimutatások szerint nálunk az ugynevezett tisztviselői fogalom alá eső magánalkalmazottak 39 százaléka 100 pengőn aluli, az összlétszám 76.9 százaléka pedig 200 pengőn aluli fizetésben részesül. Viszont ugyanakkor átlagosan a magán alkalmazottak heti 54 órát dolgoznak. Igen sokan közülük 70 órát is. Rendszerint azok, akik a legkisebb fizetést kapják. Van olyan vállalat, amely reggeltől-estéig havi 16 pengőért dolgoztat alkalmazottait.

Ugyanakkor a magántisztviselők s a főnökök közti jogviszony törvényes rendezés hiány van. Fizetés szabadság és sok más egyéb stb. stb. tisztán a főnök kegyeitől van függővé téve.

A külföldi államok az 1930-as genfi nemzetközi egyezményt ratifikálva átlagosan 48 órá, Németország, Olaszország, USA, Csehszlovákia pedig 40 órá átlagos munkahetét vezették be. Ha nálunk is a munkaidőt a Turul Szövetség által javasolt 42 órában szabályoznánk, úgy 100.000 magántisztviselő munkaidejéből felszabaduló több mint egymillió munkaóra elvégzésére 23.000 munkahely ürné meg.

Végül pedig a létminimumnak havi 150 pengőben való megállapításával elérjük azt, hogy a magánalkalmazottak szociális viszonyát európai nivóra helyezzük, a fiatalok részére a magángazdasági elhelyezkedést vonzóvá tesszük, másrészt a rendelkezéssel kapcsolatban megnyíló több ezer új intellektuális munkahelyen sok ezer munkanélküli részére biztosítunk helyet. Ezzel több ezer új családalapítót kapcsolunk be a fogyasztók tömegébe, másrészt Magyarországnak ezt a közel két évtizede megoldásra váró súlyos problémáját az eredményes megoldás felé segítjük.

SPORT

Az NBB
tarjáni szemszögből.

A magyar futballrendszer egyik legörvendezesebb reformja volt, mikor másfél évvel ezelőtt az NB (Nemzeti Bajnokság) felállításával megnyitották az utat a futball legmagasabb fokát képviselő professzionisták addig elszigetelt csoportjába az amatőr csapatok számára is. Új vérkeringést vitt ez az újítás a merev magyar futball rendszerbe, melynek valóságát itt Tarjánban, — ahol ennek lüktetése a vidéki amatőr labdarúgásban az SBTC révén legelőször volt közvetlenül érezhető, — nem kell hangsúlyozni. Érezte azonban üdvös hatását az amatőr és profibajnokságok közös nevezőre hozása az ország minden részében, ahol futballoznak, mert ezáltal megnyílt a lehetőség az alszövetségi bajnokságba bekapcsolódó legkisebb falu csapatának is a Ferencvárossal, Hungáriával, Újpesttel, stb.-vel egy csoportba kerülni. Minden amatőr alszövetség a Nemzeti Liga alsóbb fokú szerte, a Nemzeti Bajnokság részese lett, ahonnan feljebb lehet kerülni. Valamennyi számottevő amatőr egyesület célja a Nemzeti Liga lett s e cél természetesen fokozta a kedvet és az igyekezetet.

A NB-ban első ízben résztvevő két amatőr csapat (SBTC, Törökvis) kiesésével sokan a Nemzeti Bajnokság bukását azonosították. Számítatlan oldálról lehetne megvilágítani, hogy mennyire téves e megállapítás, mely csak látszólag, — a körülmények tekintetbe vétele nélkül és a magasabb szempontokból való megítélés kizárásával — felel meg a valóságnak.

Az NB életképes, azonban az eddigi másfél év tapasztalatai szerint módosításra, illetve kiegészítésre szorul. Az első két amatőr résztvevő bukásának oka főképp abban rejlik, hogy minden átmenet nélkül kerültek a futball elemi iskoláját járó társaik közül a legmagasabb fokon állók közé. Természetes, hogy nem tudták megállni sikerrel a helyüket. A legtehetségesebb tanulónak is előbb a középszintet kell elvégeznie, mert különben az egyetemen magas neki. Így volt az első két amatőr résztvevő s valamivel szerencsésebb körülmények között így van a jelenlegi kettő is. Hiányzott az új rendszerből a futball középiskola, mely a legfelsőbb fokra előkészítette volna a szélesrétegű elemi futball legjobbjait. E hiányt fogja a Nemzeti Bajnokság B ligájának (NBB) felállítása pótolni s ezzel a futballbajnokság szervezetét teljessé tenni.

Az NBB körvonalai a számtalan tervezetből a következőképpen alakultak ki. Két 12-es létszámú csoportja lesz, melynek beosztását a távolsági viszonyok fogják eldönteni. Az NBB két csoportja az alábbi 24 résztvevőből fog összeállni: az NB 3 kiesője, a profiliga 5, a BLASZ (Bpest) két csoportjának 3—3, Közép, Dél, Nyugat, Délnyugat 2—2 első helyezettje, végül Észak és Dél bajnoka. A profiliga bajnoka az I. ligába kerül s így onnan a 2—6 helyezett lesznek az NBB résztvevői. Ha az országos amatőr bajnok mely tudvaleg az NB-be jut, Középről, vagy Délről kerül ki, akkor ebből a két kerületből a 3. helyezett is bejut az új ligába. Ha viszont Észak, vagy Kelet bajnoka szerzi meg az országos bajnokságot, akkor az illető kerületből a második helyezett lesz a B liga tagja. Végül, ha az országos bajnok Nyugatról, vagy Délnyugatról kerül ki, akkor az NBB-t a profiliga 7. helyezettjével egészítik ki. E beosztás összeállításakor az elsőkérdő bizottság az egyes kerületek létszámát vette tekintetbe.

Mennyiben érinti és érdekli az NBB felállítása a két tarjáni egyesületet, az SBTC-t és a SSE-t?

Az SBTC a vezető Szürketaxi mögött 6 ponttal jelenleg a profiliga negyedik helyezettje. Olyan hátrány ez, melynek behozása az SBTC várátlanul jó szereplése esetén is csak a Szürketaxi valószínűleg visszaveszése mellett sikerülhetne. Második könnyen lehet az SBTC, ez azonban már csak azt jelenti, amit jelenlegi helyezése, vagy 1. helyre akár lejjebb való kerülése is: a B ligába jutást,

így az SBTC-nek biztosra vehető az NBB-ben való részvétele.

A SSE-nek sokkal kedvezőtlenebb a helyzete. A DVTK mögött 6, az OVTK mögött 5, a PTK mögött 3 ponttal a negyedik helyen fekvő indul nekia tavaszi szezonnak. Reális szemüvegen nézve, még nagyon jó szereplés esetén is a PTK előzésével csak a harmadik hely elcsúszására van remény, holott a második helyezett is csak akkor nyer jogot az NBB-ben való részvételre, ha az országos bajnokságot Észak első helyezettje nyeri. Így a SSE csak annyi reménnyel nézhet az NBB felé, mint amennyi esélye van az SBTC-nek az első ligába való visszajutásra. A DVTK és az OVTK első és második helyezését épp úgy elintézték, mint tekinteni Északon, mint a Szürketaxi bajnokságát a profiligában.

A futballban azonban nincsen lehetetlenség. A SSE-nek nem kell az első, illetve második helyről már eleve lemondani, viszont az SBTC-nek sem szabad magát a negyedik helyen biztos nyeregben érezni. A DVTK amúgy is jó formában lévő csapata ismét erősödött s így az országos amatőr bajnokság legesélyesebb jelöltje, ami annyit jelent, hogy a második helyezés elnyeréséért is érdemes mindent elkövetni. A profiliga szélesrétegű csapatai között pedig tanácsos az SBTC-nek az NBB-be való jutás jogát mérkőzésről-mérkőzésre megerősíteni.

Hogy Salgótarján futballnívójának emelése szempontjából mit jelentene akár egyik, akár másik, főképpen pedig mindkét csapatnak az NBB-ben való részvétele, azt nem kell hangsúlyozni, ha arra gondolunk, hogy az új liga csoportjaiban 12 körülbelül egyforma játékerőjű csapat fog a bajnokságot küzdeni. Az új liga minden egyes mérkőzése olyan nívójának ígérkezik, mint az eddigi beosztásban csak egy-egy derbi, vagy országos döntő volt évente. Itt nem lesz már előre elintéztett két pont, vagy lefutott mérkőzés, itt körömszakadtáig kell majd minden pontért harcolni. E nagy konklancia, e nagy versengés pedig kell, hogy magával hozza az abban résztvevők fejlődését és nívójának emelkedését.

S amely csapat itt bajnokságot nyer, az méltán kapja meg a futballerősségit, mely majd őt a legmagasabb fokra, az NB első ligájában való részvételre képesíti.

K. O.

Járásí levele ping-pong bajnokságok eredménye. F. évi január hó 31-én nagy érdeklődés mellett tartották meg az első járásí levele ping-pong bajnokságokat, a Járásí Testnevelési Vezető vezetése és irányítása mellett. A versenyen résztvevő levelek igen szép és érdekes küzdelmeket vívtak egymással s amint láthattuk, egyik-másik levele igen nagy játéktudásról tett tanúságot. D. e. 10 órakor a csapatbajnokság mérkőzéseivel kezdődött a verseny, melynek győztese az Acélgyári Levente Egyesület (Sólya, Langár, Enreiter, Juhász, Miklós levelekből álló csapata) lett. A csapatbajnokság további helyezettjei a következők: II. Hirschgyári L. E., III. Bányai L. E., IV. Salgóbanai L. E. A csapatversenyek után a páros mérkőzések kerültek sorra. A győzelmet itt is az Acélgyári Levente Egyesület levele, Enreiter-Sólya pár szerezték meg. Második helyezett a Hirschgyári L. E., Tóth-Farkas, pár, levele. Délután 2 órakor kezdődtek meg a nagy érdeklődéssel várt egyéni bajnokságok. A 20 induló közül Sólya acélgyári levele lett az első, s így első ízben szerezték meg „a járásí levele ping-pong bajnoka” hűszke címét. Az egyéni bajnokság többi helyezettjei a következők: II. Vince Hirschgyári L. E., III. Langár Acélgyári L. E., IV. Tóth Hirschgyári L. E., V. Tihanyi Bányai L. E. A verseny befejezése után Ötvös József altanácsnok Járásí testnevelési Vezető buzdító szavak mellett osztotta ki a győztes leveleknek a szép érmeiket. A múlt évi nagyszerű levele labdarúgó verseny után az ez évben most megtartott első levele verseny komoly előjele

annak, hogy végre a salgótarjáni járásban a levelek a sportágak üzéséből is kilógják venni részüket a több sportágban bemutatják majd tudásukat az ő irántuk és a levele intézmény iránt szeretettel érdeklődő közönségnek. Mi is hisszük, hogy a járás levelei is mindent elfognak követni, hogy a többi levele versenyeken is minél szebb és értékeesebb eredményeket érjenek el, annál is inkább, mivel a járás levele sport élet megindítása és további fejlődése, a jelenlegi Járásí Testnevelési Vezető által komoly célkitűzés mellett történik s annak vezetése igen jó kezekben van.

Nmv. dicsérő elismerések.

A m. kir. Belügyminisztérium Nemzeti Munkavédelmi felügyelősége a Nemzeti Munkavédelmi Intézmény szervezése és tovább fejlesztése érdekében kiváló eredményekkel, huzamosabb időn át kifejtett önzetien és izzó hazafisággal áthatott tevékenységükért: Hóssz Nagy Lajos bánya főmérnök Kázár, Weiss Arnold üveggyári ü. v. igazgató Zagyvapálfalva, Mezey István Letkés, Ralfa János Szokolya-i körjegyző, vitéz Székely György adóügyi jegyző Lőrinczi, Szász Sándor Cserháthaláp, Kóhalmy István Herencsény, Flórián Márton Tolmács-i tanítókat és ifj. Schröck János Kósd malomtulajdonos, urakat „Dicsérő elismerés”-sel tüntette ki.

Bányamozgók hírei. A baglyas-aljai és pálfalvai bányamozgók február hó 7-én, vasárnap, szokott délutáni és esti előadásai keretében bemutatják a magyar filmgyártás egyik legszebbikét, Jókai Mór gyönyörű regényéből filmre átdolgozott AZ ÚJFÖLDESUR at, Csontos Gyula, Jávör Pál, Somlay Artur, Rózsahegy Kálmán, Egry Mária, Gordon Zita, Lázár Mária-val a főszerepben, Polgár Tibor és Ránky György zenéjével s telistele magyar levegőjű kepekkel. Kiegészítésül: Rohanás a rekordért és Magyar világhíradó. — Február 9-én, farangs keddjén, délutáni és esti előadásban, „ketten egy jeggyel” akcióban: SZEGÉNY MILLIOMOS című, muzsikás, táncos és látványos vígjáték kerül bemutatásra, Eddie Cantor főszereplésével. Kisérő műsorul: Kacagató trükkfilm és Fox világhíradó.

Érdekes ipari munkások jutalmazása. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy az iparügyi miniszter a kamara területén olyan ipari munkások közt, akik legalább 25 éve szolgálnak megszakítás nélkül egy munkaadónál, 50-ik évüket betöltötték és eddig még miniszteri elismerésben, vagy jutalomban nem részesültek, a kamara útján 30 darab 100 pengős jutalmat oszt szét. A kintteltetett elismerő oklevelet is kapnak. A pályázat határideje 1937. március 15. A részletes pályázati feltételek, amelyeknek pontos betartásához a miniszter ur feltétlenül ragaszkodik, megkaphatók a Budapesti Kereskedelmi Iparkamarában (Budapest, V. Szemere u. 6.)

APOLLO MOZGÓ

6-án szombaton este 7 és 9 órakor és 7-én vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor
GARY COOPER grandiózus filmje.

A kínai arany

Fősz: Gary Cooper, Madeleine Carroll.
Híradó.

8-án hétfőn és 9-én ked- **Közkíváncsra**
den este 7 és 9 órakor

Mérsékelt helyárrakkal **Nem élhetek muzsikaszó nélkül**

Főszereplők: Jávör Pál, Somogyi Erzi, Dely Ferenc, Gózon, Vaszary Piri, stb.

10-én szerdán és 11-én csütörtökön este 7 és 9 órakor

A útkárnő Vigjáték.

Fősz CLAUDETTE COLBERT

Kiegészítő műsor és Fox híradó.

A most meginduló új sorsjátékra **m e g b í z h a t ó**
ügynököket maximális jutálékkal keres elsőrangú cég

Ajánlatokat referenciákkal BUDA-PEST 62. FIOK 45. kerünk. Vasuti bérlettel előnyben!

Új ruhaszalon nyílt a Menház u. 44 sz. I. emeleten, ahol esti szabású tanfolyam is nyílik, amely 6 hétig tart. A képzést az új szalon vezetője, Fábián Zoltán Budapest egy előkelő francia angol szalonban nyerte. Kéri a közönség n. b. támogatását.

12/1937. vht. szám.

Árverési hirdetés.

Dr. Pénzes Mihály ügyvéd által képviselt Pratzky Szeréna javára 3300 P. tőke és járuléka erejéig a budapesti kir. törvényszék 1936. évi 16. P. 39977 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1936. évi november hó 6-án lefoglalt 1825 P. becsértékű ingóságokra a salgótarjáni kir. járásbíró Pk. 4213/1936 sz. végzésével az árverés elrendeltét, annak az 1908. évi XL. t. c. 20. §-a alapján az alább megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglalatok javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, Mátyásfalva köz. tartozó Csontfalva pusztán leendő megtartására határidővel 1937. évi február hó 16. napjának d. e. 10 órája tűztetik ki, amikor a bíróság lefoglalt löhese széna s egyéb ingóságokat a legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsárban alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengő fölül van, az 5610/931. M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytized részét bantpénzzel leteszik.

Salgótarján, 1937. január 9.

Török Gyula

kir. járásbíró végrehajtó.

A Magyarság érdekes újítása
a hírlapelőfizetés terén.
A kliring-akció lehetővé teszi a teljes előfizetési díj megtakarítását.

A Magyarság minden egyes előfizetője az előfizetési díjnak megfelelő kliring-szelvényt kap az előfizetési díj bevételek. Ezen kliring-szelvényeket a kliring-akcióban résztvevő cégek bizonyos százalék arányában készpénz helyett fogadják el. Ha tehát a Magyarság előfizetője oly cégnél vásárol, ki a kliring-akcióban résztvesz és a szelvényt felhasználja vásárlásainál, akkor a teljes előfizetési díjat visszanyerheti.

De nemcsak a Magyarság előfizetőinek előnyös a kliring-akció, hanem az abban résztvevő cégeknek is, mert a kliring-akcióban való részvételükkel megnyerik vásárlójuknak a Magyarság nagy táborát.

A kliring-akció tehát úgy a szereplő cégeknek, mint az előfizetőknek előnyére szolgál és azért örömmel közöljük, hogy városunkban is csatlakoztak az alábbi cégek ezen akcióhoz.

Börkereskedő
Friedmann Dávid (2 százalék)

Bátortárház
Friedmann bátorárház, csak 30 napon belül fizetésnél (2 százalék)

Drogéria és fényképezési szaküzlet

Botton drogéria és fényképezési szaküzlet, Fő-utca 27. (5 százalék)

Fényképező
Kíndi Gyula, Fő-u. 45. (5 százalék)

Hentes és mészáros
Ponyi Sándor, Fő-utca, csak 10 pengőn felüli vásárlásnál (2 százalék)

Könyv- és papírkereskedés
Végh Kálmán, könyv- és papírkereskedés, könyvnyomda és könyvkötészet, tankönyvek és szepiroladalmi könyvek kivételével (5 százalék)

Női kalap, fűző szalon
Weiszberger Rózi, Fő-utca 43. (5 százalék)

Óras és ókzorósz, szemüveg

és fényképezési cikkek
Spielberger László, Fő-utca 39. (2 százalék)

Rádió, gramofon, csillár, korokpár, sportcikkek és villanyfelismerési vállalat
Sándor Testvérek, Fő-utca 39., csak készpénzfizetésnél (2 százalék)

Szobafestő és mázó
Zagyvai Béla, Kassai-sor 6. (5 százalék)

Szőkester
Weinhardt István (3 százalék)

Újság
„A Munka” című lap, hirdetésekkel (10 százalék)

Úr, női divat és cipőáruház
Spielberger József és Fia (2 százalék)

Vaskereskedő
Kovács Gyula, Fő-utca 47., csak háztartási cikkek után (3 százalék)

Vendéglő és étterem
Jávör Mihály, Kassai-sor 11., csak készpénzfizetésnél (5 százalék)